

YAN DAL DERNEKLERİNİN HAZIRLADIĞI RAPOR

Çocuklarda sağlık hizmetinin sunumunda koruyucu sağlık hizmetlerinin yeri ve hastalıkların tedavisinde Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları alanında uzmanlık yapmış hekimlerin, bu alanda deneyim kazanmış sağlık personelinin önemi çok iyi bilinmektedir. Çocuk Hematoloji-Onkoloji, Çocuk Nefroloji, Neonatoloji, Çocuk Acil Tıp ve Çocuk Yoğun Bakım Bilim Dalları, ülkemizde uzun bir süredir yan dal uzmanlığı olarak kabul edilmiş olmasına rağmen yetişmiş uzman sayısı ülkemizin ihtiyaçlarını karşılamaktan çok uzaktır. Yetersiz kadro ilanının yanı sıra, gerekli teşviklerin olmaması nedeni ile açılan kadrolara da neredeyse hiç başvuru olmadığı görülmektedir. Ülkemizde bir Çocuk Yandal Uzmanı; 6 yıl tıp fakültesi arkasından 2 yıla yakın mecburi hizmet, devamında 4 yıl süren çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanlık eğitimi, sonrasında 2 yıla yakın ikinci mecburi hizmet, takiben 3 yıl Yandal Uzmanlığı eğitimi ve tekrar 2 yıla yakın mecburi hizmet olmak üzere yaklaşık 17-19 yılda yetişebilmektedir. Bu uzun eğitim süresince 7 gün ve 24 saat kesintisiz bir hizmet döngüsünde çalışılması, ayrıca akademik bir performans gösterilmesi istenmektedir. Eğitim süresince ve mecburi hizmet döngülerinde gerek maddi ve gerekse çalışma koşulları ile ilgili olarak yeterli teşvik olmaması, bu yandal uzmanlarının görevlendirildikleri birimlerde büyük çoğunluğunun tek başına ve yoğun çalışması, her şeyden sorumlu tutulmaları, dava ve malpraktis baskısı altında olmaları yeni yetişen genç meslektaşlarımızın alanımıza olan ilgisini azaltmaktadır. Özellikle bu riskli yan dal uzmanlık alanlarının YDUS sınavında tercih edilebilirliklerinin arttırılması ve ülkemizdeki başta yenidoğan ve çocukluk çağındaki ölümler ile yukarıda bahsedilen uzmanlık alanındaki riskli hastaların tanı ve tedavi süreçlerinin doğru ve başarılı şekilde gerçekleştirilerek bu uzmanlık alanlarındaki morbiditelerin azaltılmasının son derece önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu bağlamda Çocuk Acil Tıp ve Yoğun Bakım Derneği, Çocuk Nefroloji Derneği, Türk Neonatoloji Derneği, Türk Pediatrik Hematoloji Derneği ve Türk Pediatrik Onkoloji Derneği olarak bu yan dal uzmanlık alanlarında sunulan riskli, yorucu ve zahmetli hizmetlerin aksamaması ve hasta hayatının riske atılmaması için aşağıdaki önerilerimizin dikkate alınarak ivedilikle ve kalıcı şekilde yapılacak düzenlemeler yapılmasını öneriyoruz.

1. Yan dal uzmanı düzeyinde ülkemizin ihtiyacının büyük oranda artık karşılanmış olduğu yandallarda ilan edilen yeni kadro sayıları kısıtlanmalıdır.
2. Yukarıdaki bahsedilen yan dallarda hem uzmanlık hem de uzmanlık sonrası teşvik edebilecek ekonomik şartların oluşturulması, bu branşlarda sahada çalışmak üzere atanacak uzmanlara sözleşmeli (4924 sözleşmeli kadro) çalışma hakkı tanınmalıdır.

Bu branşlara mevcut performans sisteminin dışında hem aktif çalışma hem de emeklilik dönemi için maaş ve özlük hakları ile birlikte yıpranma paylarını içeren yeni düzenlemeler yapılmalıdır.

3. Yandal sonrası mecburi hizmeti daha önce devlet yükümlülüğünü yerine getirmiş olanlar için kaldırılmalı ya da bu branşlara ait yan dal mecburi hizmetinin kaldırılması veya bu hizmetin yan dal uzmanlarının çalışabilecekleri uygun bölgelerde ve belirlenmiş merkezlerde yapılmasının sağlanması gerekmektedir.

Bu önlemler alındığı takdirde ülkemiz bebek ve çocuk SAĞLIĞI için son derece önemli ve özellikli eğitimin gerektiği ancak son yıllarda tercih edilmeyen ve hedef sağının çok altında uzman ile hizmet verilmeye çalışılan yan dal uzmanlıklarının tekrar tercih edileceğini ve bu branşlara ait hasta çocukların hak ettikleri kaliteli bakıma ulaşacakları düşünülmektedir.